

en saadan Repræsentation, naar den skal passe sig selv og alle Midlerne overdrages den, og deri er ogsaa det ærede Medlem enig, men naar han er enig deri, forstaar jeg ikke ganske, at han er en saa ivrig Modstander af alle disse Lovforslag, for det ærede Medlem kan dog vel ikke tænke sig, at man kunde lægge alle Folkekirkens Midler ud til ganske uorganiserede Forsamlinger; der maa dog være nogen Organisation, saaledes at man er i Stand til at tage imod disse Midler og styre med dem. Men hele Spørgsmaalet om denne Kirkeforfatning, som man har saadan en, jeg havde nær sagt, Spøgelsefrygt for, synes jeg, vi ganske roligt kan lade ligge, lade Fremtiden beskæftige sig med det, hvis Fremtiden ønsker at beskæftige sig med det, og jeg har ogsaa set saadan paa det, at det vilde være et Misgreb at kaste det ind i disse Forhandlinger.

Derfor er det, at min skriftlige Henvendelse til det kirkelige Udvalg ikke fremhævede dette Spørgsmaal, tværtimod holdt det ude, og at jeg ogsaa, hvor jeg har haft Lejlighed til at tale personlig med Medlemmer af det kirkelige Udvalg, har udtalt Ønsket om, at det ikke skulde drages ind og blive et Stridsspørgsmaal, som kunde skade en Ordning med Sammensmeltning af den sønderjydske Landskirke og den danske Folkekirke. Og det tror jeg, man vil staa sig ved ogsaa her at gøre. Det ærede Medlem Hr. Povlsen, som var mest inde paa dette Spørgsmaal, saa særlig Faren i Bispevalgene, det skal jeg siden komme ind paa; han saa den sikkert ogsaa, saa vidt jeg da forstod hans Udtalelser, i Provstiudvalgene, men det skal jeg lige saa lidt som det ærede Medlem omtale i Øjeblikket, da det særlig vedrører de tre økonomiske Lovforslag, som senere kommer til Behandling.

Det ærede Medlem Hr. Borgbjerg vilde forekaste mig, at jeg havde taget den preussiske Lovgivning i Sønderjylland til Forbillede for disse Forslag og navnlig taget den daarligste Del af den preussiske Ordning og udeladt den mindre daarlige eller rettere gode; og her fremhævede han, at med Hensyn til Præstevalg havde jeg jo forkastet det direkte Præstevalg. Jeg har derom udtalt mig ved Forelæggelsen, og jeg kunde sige, som jeg kan sige om meget af det, der har været fremme her under Forhandlingen, at det behøver jeg ikke at opholde mig ved her i min Svar-tale, fordi jeg allerede har udtalt mig om det ved Forelæggelsen. Jeg vil dog blot sige, at det ærede Medlem tager helt fejl,

naar han mener, at jeg ved Forslaget om Provstiudvalgene skulde have stillet Forslag om noget, som lignede de preussiske Provstisynoder, som er en Del af hele den Synodalordning, man havde dernede. Disse Provstiudvalg er for Sønderjyllands Vedkommende enstemmigt vedtaget her i denne Rigsdag, og naar de nu foreslaas indført ogsaa heroppe, er det ikke, fordi de er preussiske, for det er de slet ikke, de er saamænd danske nok, men det er, fordi jeg mener, det er den bedste og sikreste Vej at gaa, naar man vil have et praktisk økonomisk Tilsyn med Menighedsraadenes Selvstyre. Dette med det preussiske har altsaa intet paa sig, og jeg ved ikke, hvorfor det ærede Medlem fremsætter det; thi det, at jeg ikke har taget det direkte Præstevalg med, er jo ikke noget preussisk fra min Side — det direkte Præstevalg er jo netop preussisk, og det mener det ærede Medlem er noget særlig godt.

Jeg tror nu, Erfaringen har vist, at det direkte Præstevalg ikke er noget særlig godt. Den Erfaring, vi har gjort her i Løbet af det meste af en Snæs Aar, har vist, synes det i alt Fald mig, der dog har haft Lejlighed til at faa noget Kendskab dertil, at vi netop er inde paa en god Vej. Det gaar nemlig i Praksis saaledes til, at Menighedsraadet foruden at erkynde sig om, hvem der ansøger om Embedet, og faa de bedst mulige Oplysninger om Ansøgerne og deres Kvalifikationer ogsaa saa vidt muligt søger at skaffe sig Sikkerhed for, hvorledes Ønskerne er i selve Menigheden; og det gaar saa, i alt Fald i mange Tilfælde, saaledes til, at de forskellige kirkelige Partiers Repræsentanter i Menighedsraadet enes om en enstemmig Indstilling, saa at de kan være sikre paa, at den Mand, de har indstillet, kan de ogsaa faa valgt, naar da Biskoppen anbefaler, hvad Biskoppen, saa vidt mig bekendt, gør i alle Tilfælde. Jeg har kun oplevet eet Tilfælde, hvor Biskoppen har sat sig imod en enstemmig Indstilling fra et Menighedsraads Side, nemlig et Tilfælde, hvor Menighedsraadet enstemmigt havde ønsket en Lægmand.

Jeg finder derfor, at den Ordning, som vi har heroppe, er den mest tjenlige for os, og den vil sikkert ogsaa være det for Sønderjyderne. Og jeg finder ingen Betænkelse ved at overføre denne Ordning til at gælde andre end lige netop Sognepræsterne til ogsaa at gælde Kapellanerne, alle faste Præster. Thi nu indvendes det ganske vist, at det kan let medføre, at Flertallet vil indstille en Mand af samme Farve som